

چگونه یک کتاب مشکل را بخوانیم

هنگام سفر به نقاط مختلف کشور، افراد بسیاری را دیدم که اشتیاق سرشاری برای درک موضوعات دشواری مانند علم، فلسفه، مذهب، اقتصاد و نظریه‌های سیاسی داشتند. اما گاه شعله‌های این اشتیاق به خاموشی می‌گرایید. افراد در می‌یابند کتاب‌هایی که آنها مشتاقانه و به امید فراگیری می‌گشایند، به چیزی فرای فهم آنها مبدل می‌شود. به واقع، هر کتابی قصد دارد مطلب را به خواننده عادی برساند و این ممکن نیست؛ مگر آن که اگر شما به درستی به آن نزدیک شوید، راه درست نزدیک شدن به آن چیست؟ پاسخ در یکی از قواعد مهم خواندن نهفته است. شما باید کتاب را قبل از تسلط بر آن، سطحی بخوانید. ابتدا در پی چیزهایی باشید که می‌توانید آن‌ها را بفهمید و خودتان را در مطالب دشوار گرفتار نکنید. پاراگراف‌های پیشین، پانویس، مباحث و مراجعی را که از آنها گریزانید درست بخوانید. کتاب حاوی مطالبی است که شما بی‌درنگ آن را درک می‌کنید. حتی اگر ۵۰ درصد مطالب یا کمتر را درک کردید، شما می‌توانید کتاب مورد مطالعه را تا حدودی بفهمید. یکی از روش‌های کتابخوانی سطحی به خواندن اجمالی موسوم است. شما هرگز از طریق سطحی خوانی نمی‌توانید به آن چیزی که با خواندن و مطالعه فرا چنگتان می‌آید، دست یازید. در عین حال خواندن اجمالی روش کاربردی است در مواقعی که شما با انبوهی از کتاب سروکار دارید. با سطحی خوانی و اغلب با دقت شگفت‌آوری، می‌توانید درکی کلی از محتوای کتاب به دست آورید.

برای سطحی خوانی یا خواندن، گام‌های زیر روشی مناسب برای شروع و پرداختن به کتاب به صورت اجمالی است.

۱- به عنوان صفحه و مقدمه نگاه کنید و به ویژه به عناوین فرعی یا دیگر نشانه‌هایی توجه کنید که به هدف و چشم‌انداز کتاب یا مقصود نویسنده اشاره دارند.

۲- فهرست مطالب را برای کسب دریافتی کلی از ساختار کتاب، بخوانید از فهرست همچون نقشه جاده قبل از شروع سفر بهره بگیرید.

۳- فهرست اعلام یا موضوعی را بازبینی کنید تا با دامنه موضوعات تحت پوشش یا منابع مورد استفاده از مؤلفان آشنا شوید. هرگاه فهرست اصطلاحات در پایان هر فصل، مهم و حساس به نظر رسید، برای درک بهتر، آن‌ها را در متن جستجو کنید، بدین ترتیب شما کلید نزدیک شدن به مؤلف را پیدا می‌کنید.

حالا شما برای خواندن کتاب یا سطحی خوانی، هر کدام را که انتخاب کنید، آماده هستید؛ اگر به سطحی خوانی رأی می‌دهید به فصل‌هایی نگاه کنید که حاوی بندهای اصلی یا به عبارات خلاصه شده در شروع یا پایان صفحه یا فصل هستند، سپس صفحاتی را ورق بزنید، یک یا دو پاراگراف و گاهی هم چند صفحه متوالی را بخوانید بدین نحو کتاب را ورق زده، همواره در جستجوی ضربان اصلی مطلب باشید.

هشدار: اگر شما از این روش برای شروع به سطحی خوانی کتاب استفاده کنید چه بسا در پایان پی ببرید که به هیچ وجه در حال سطحی خواندن نیستید، بلکه آن را می‌خوانید، آن را می‌فهمید و از آن لذت می‌برید. وقتی کتاب را بر زمین می‌گذارید، در خواهید یافت که بعد از این هیچ موضوعی برایتان دشوار نخواهد بود.

متر جم : بهاره قیدر

منبع : VIRGINIA POLYTECHNIC INSTITUTE AND COUNSELING CENTER STATE UNIVERSITY